

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

SPRÁVA

**o výsledku kontroly
vynakladania verejných prostriedkov a oprávnenosti čerpania finančnej dotácie
poskytnutej samosprávnymi krajinami v zmysle zmluvy o výkone vo verejnom záujme
v regionálnej autobusovej doprave**

Predkladá

Dr.h.c. doc. Ing. Ján Jasovský, PhD.
predseda
Najvyšší kontrolný úrad
Slovenskej republiky

Materiál obsahuje

1. Správu o výsledku kontroly

Tnava december 2012

Zhrnutie

V záujme zabezpečenia prepravných potrieb osôb a služieb v prospech verejnosti Trnavský samosprávny kraj vynakladá každoročne zo svojho rozpočtu značný objem prostriedkov na zabezpečenie dopravy a výkonu vo verejnom záujme vo vnútroštátnej verejnej pravidelnej prímestskej autobusovej doprave.

V rámci tejto kontroly sa preto Najvyšší kontrolný úrad SR zameril na vynakladanie verejných prostriedkov a oprávnenosť čerpania finančných prostriedkov poskytnutých samosprávnym krajom v zmysle zmluvy o výkone vo verejnom záujme v regionálnej autobusovej doprave vybratým dopravcom, pričom bolo zistené, že Trnavský samosprávny kraj nepostupoval v súlade so:

zákonom o cestnej doprave tým, že

- nemal vypracovaný plán dopravnej obslužnosti,
- udelil dopravcovi licenciu, ktorej platnosť presahovala obdobie 10 rokov,

zákonom o účtovníctve tým, že

- netvoril rezervu na doplatok k poskytnutej náhrade straty, to znamená neúčtoval tak aby účtovná závierka poskytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva a o finančnej situácii účtovnej jednotky.

Kontrolou vybranej vzorky dokladov v rámci objemu prostriedkov poskytnutých Trnavským samosprávnym krajom dopravcom bolo zistené, že dopravca z Trnavy nekonal v súlade s ustanovením dodatku k rámcovej zmluve o dlhodobej spolupráci pri zabezpečovaní dopravy a výkone vo verejnom záujme vo vnútroštátnej verejnej pravidelnej prímestskej autobusovej doprave na území Trnavského samosprávneho kraja tým, že na účely poskytnutia náhrady preukázanej straty na základe skutočne ubehnutých kilometrov do tržieb z reklamy v roku 2010 nezahrnul jednu z vyfakturovaných reklám a vplyvom nesprávneho výpočtu vykázal nižšie tržby z príspevkov miest a obcí za rok 2010 rok 2011.

Najvyšší kontrolný úrad SR odporúča, aby:

Trnavský samosprávny kraj vypracoval plán dopravnej obslužnosti, licencie udeľoval v súlade so zákonom, detailnejšie vykonával kontroly výnosov dopravcov ako aj zmluvných vzťahov týkajúcich sa prímestskej autobusovej dopravy, z ktorých dopravcom vyplývajú výnosy, s cieľom odstrániť riziko nesprávne vykázaných výnosov na účely výpočtu preukázanej straty na základe skutočne ubehnutých kilometrov.

**Správa
o výsledku kontroly**

Kontrola bola vykonaná v súlade s plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na rok 2012.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť systém financovania, cenotvorby, zmluvných vzťahov s prepravcami v regionálnej autobusovej doprave a zistiť stav v dodržiavaní všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s finančnými prostriedkami samosprávnych krajov slúžiacich na úhradu nákladov na výkon služieb vo verejnom záujme.

Predmetom kontroly bola regulácia prímestskej autobusovej dopravy, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri zmluvných vzťahoch samosprávneho kraja a dopravcov pri hospodárení s finančnými prostriedkami v prímestskej autobusovej doprave, kontrolný systém a vykonané kontroly vo vzťahu k financovaniu prímestskej autobusovej doprave.

Kontrola bola vykonaná v subjekte:

**Trnavský samosprávny kraj,
Starohájska 10, 917 01 Trnava,
IČO: 378 369 01**

**Slovenská autobusová doprava Trnava, akciová spoločnosť,
Nitrianska 5, 917 02 Trnava,
IČO 36249840**

**Slovenská autobusová doprava Dunajská Streda, a. s.,
Bratislavská cesta 918/2, 929 13 Dunajská Streda,
IČO 362 454 88**

za kontrolované obdobie rokov 2010 a 2011.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Regulácia prímestskej autobusovej dopravy

V rámci regulácie prímestskej autobusovej dopravy (ďalej len „PAD“) boli overené vybrané aspekty vecnej a cenovej regulácie prímestskej autobusovej dopravy a plán dopravnej obslužnosti.

Kontrolovaný subjekt mal uzatvorené rámcové zmluvy s tromi dopravcami. Neoddeliteľnou súčasťou každej rámcovej zmluvy boli dodatky, resp. doplnky k dodatku, v ktorých boli zapracované zmeny cien, resp. taríf cestovného v PAD, vrátane zmien týkajúcich sa iných ustanovení rámcovej zmluvy.

Plán dopravnej obslužnosti Trnavský samosprávny kraj (ďalej len „TTSK“) vypracovaný nemal, čím nekonal v súlade so zákonom o cestnej doprave, podľa ktorého

verejným záujmom na účely tohto zákona sa rozumie záujem samosprávneho kraja vo vnútroštátnej autobusovej doprave, ak nejde o diaľkovú autobusovú dopravu alebo obce v mestskej autobusovej doprave na zabezpečení dopravnej obslužnosti. V záujme zabezpečenia dopravnej obslužnosti samosprávny kraj alebo obec v mestskej autobusovej doprave zostavuje plán dopravnej obslužnosti, ktorý verejný záujem konkretizuje. Pri jeho zostavovaní sa berie do úvahy aj existujúca dopravná infraštruktúra, ponuka prepravných výkonov verejnej osobnej dopravy, zámery v rámci územnoplánovacej činnosti, záujmy ochrany a tvorby životného prostredia, požiadavky na bezbariérový prístup ťažko zdravotne postihnutých osôb, úroveň tarify pre jednotlivé skupiny obyvateľov, ako aj požiadavky na dopravné spojenie so susednými samosprávnymi krajinami.

2. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri zmluvných vzťahoch samosprávneho kraja a dopravcov a pri hospodárení s finančnými prostriedkami v prímestskej autobusovej doprave

Zmluvné vzťahy NKÚ SR preveril v rámci procesu uzatvárania zmlúv s dopravcami. Skontrolované bolo taktiež to, či TTSK vykonával kontrolu povinností dopravcu zakotvených v zmluve, pričom bolo zistené, že TTSK udelil licenciu dopravcovi zo Skalice s platnosťou presahujúcou obdobie 10 rokov, čím konal v rozpore so zákonom o cestnej doprave, podľa ktorého sa dopravná licencia udeľuje vo vnútroštátnej pravidelnej autobusovej doprave na 10 rokov.

Kontrola financovania bola zameraná na správnosť predfinancovania a zúčtovanie financovania v prímestskej autobusovej doprave v rámci zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákona o účtovníctve, ako aj podmienok stanovených v zmluve uzatvorenej medzi TTSK a dopravcom.

Náhrada preukázanej straty za služby vo verejnom záujme bola dopravcom uhrádzaná počas kontrolovaného obdobia z finančných prostriedkov rozpočtu TTSK mesačne vo výške 1/12 ročnej schválenej čiastky. Zúčtovanie týchto prostriedkov bolo vykonané raz ročne v zmysle zmluvne dohodnutých podmienok.

Na základe predložených dokladov bolo zistené, že TTSK v oboch kontrolovaných obdobiach netvoril rezervu na doplatok k poskytnutej náhrade straty, čo nebolo v súlade so zákonom o účtovníctve, podľa ktorého ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka je účtovná jednotka povinná vytvoriť rezervy, tzn. účtovať tak aby účtovná závierka poskytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva a o finančnej situácii účtovnej jednotky.

Kontrolou správnosti a úplnosti údajov k preukázaniu straty pri výkone PAD bolo zistené, že dopravca z Trnavy na účely výpočtu preukázanej straty nesprávne vykázal tržby z príspevkov miest a obcí za obdobie rokov 2010 a 2011. Išlo o fakturáciu obci z trnavského kraja, kde fakturovaná suma nebola vypočítaná podľa zmluvne dohodnutého výpočtu platného pre roky 2010 a 2011. Uvedeným konaním dopravca nekonal v súlade s dodatkom k rámcovej zmluve o dlhodobej spolupráci pri zabezpečovaní dopravy a výkone vo verejnom záujme vo vnútroštátnej verejnej pravidelnej prímestskej autobusovej doprave na území Trnavského samosprávneho kraja uzatvorenej medzi TTSK a dopravcom, podľa ktorej pri výpočte preukázanej straty je dopravca povinný vychádzať zo skutočných cien nákladov a tržieb príslušného obdobia, za ktoré je strata preukazovaná.

V rozpore s vyššie uvedenou zmluvou konal dopravca z Trnavy i v prípade keď do tržieb z reklamy na účely preukázania straty nezahrnul v mesiaci november roku 2010 jednu z vyfakturovaných reklám za umiestnenie plagátov na prímestských vozidlách.

3. Kontrolný systém a vykonané kontroly vo vzťahu k financovaniu prímestskej autobusovej dopravy

NKÚ SR preveril kontroly hospodárenia s prostriedkami samosprávnych krajov, ktoré boli u dopravcov za kontrolované obdobie rokov 2010 a 2011 vykonané zamestnancami Útvaru hlavného kontrolóra a Odboru dopravnej politiky TTSK.

U dopravcov boli v kontrolovanom období vykonané dve. Na základe výsledkov kontrol TTSK dopravcom znížil nárok na doplatenie preukázanej straty vyplývajúcej z výkonov vo verejnom záujme vrátane primeraného zisku. Dopravcovia na základe výsledkov kontrol prijali opatrenia na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov.